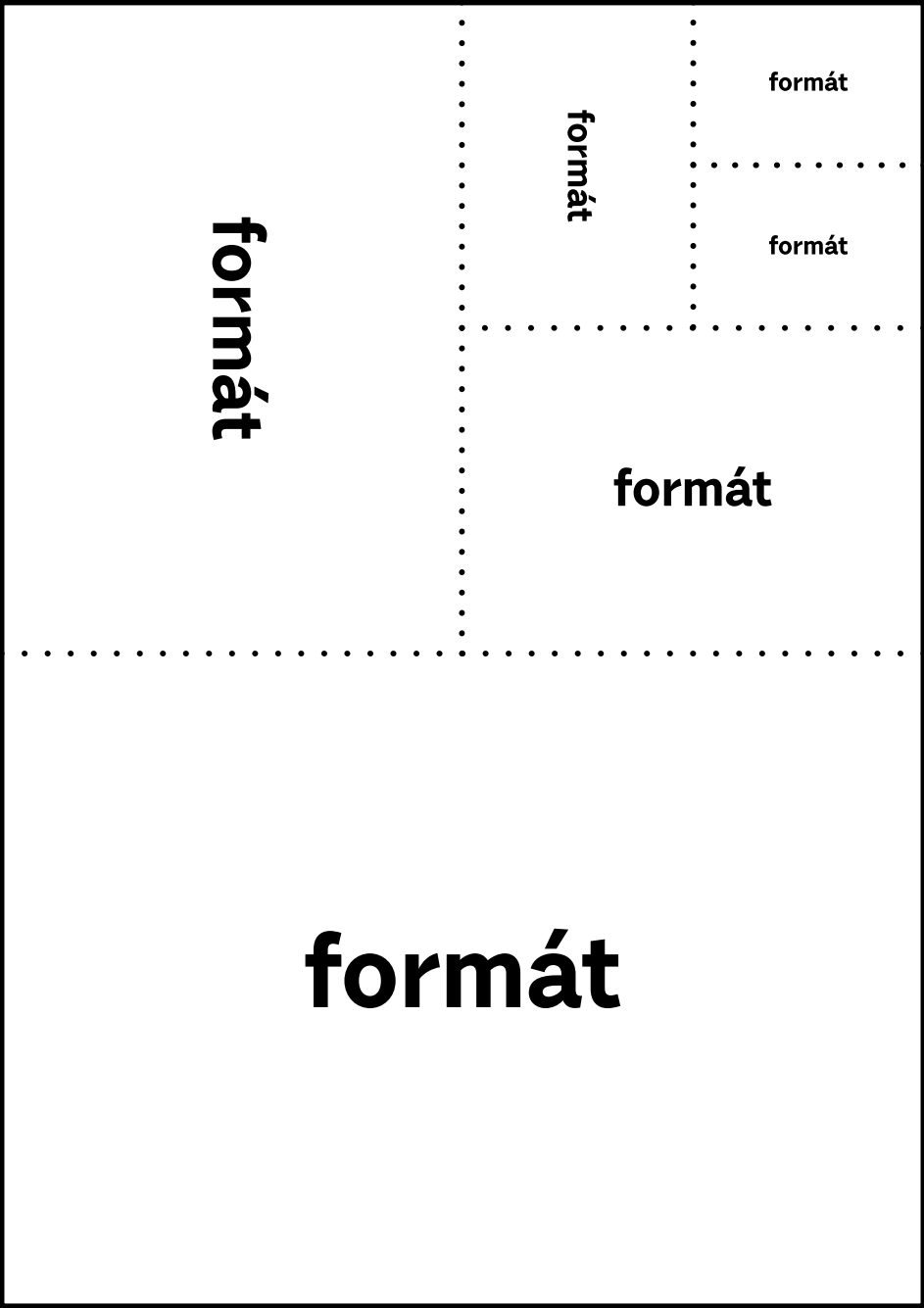
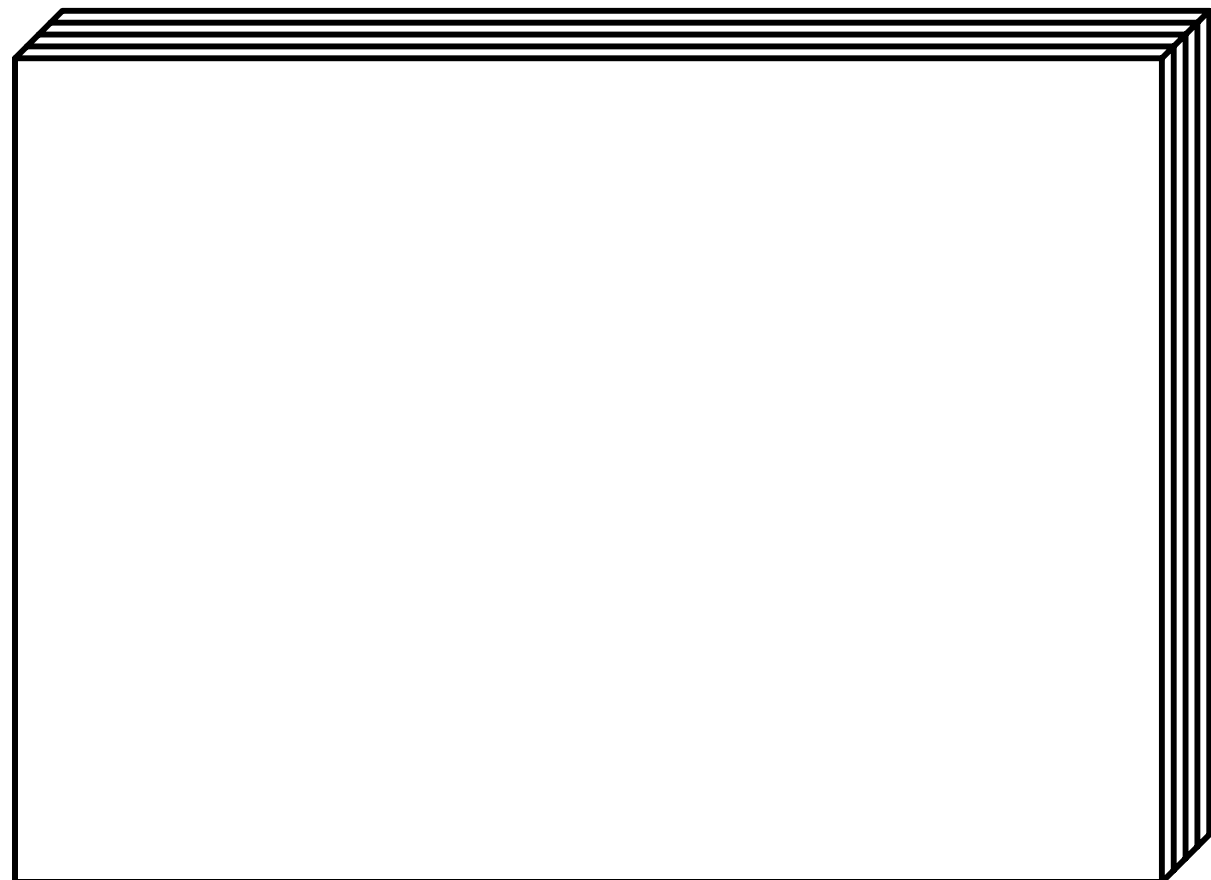
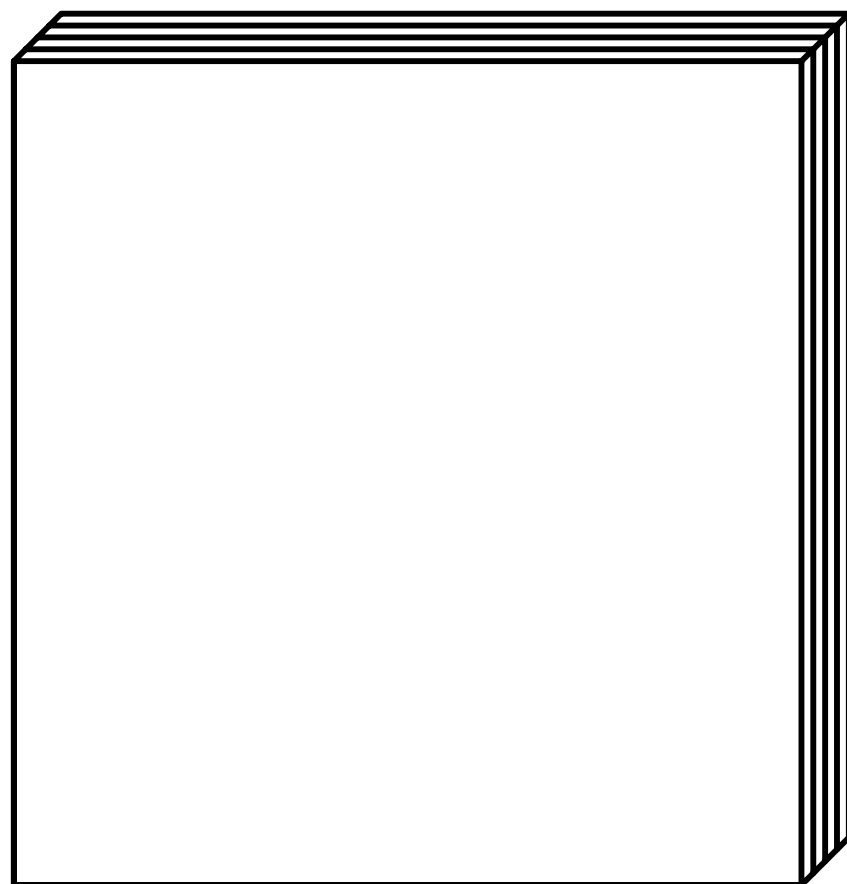
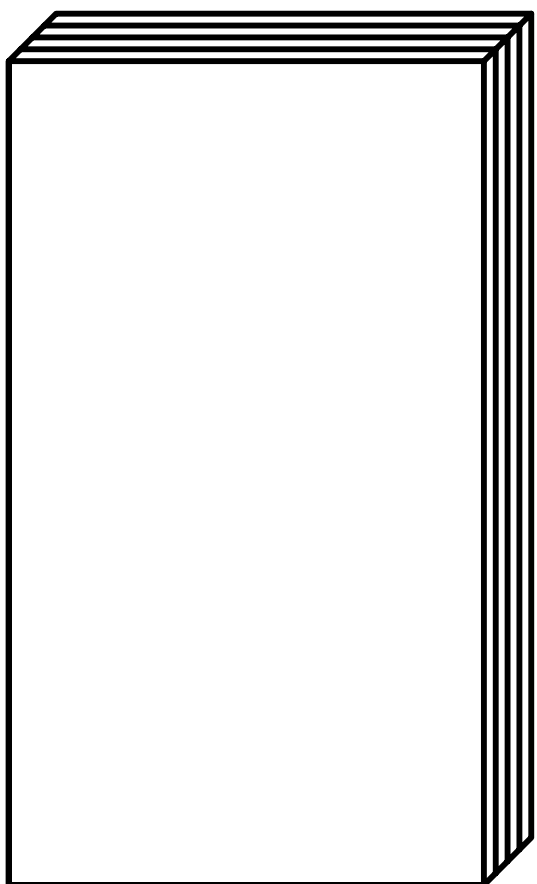

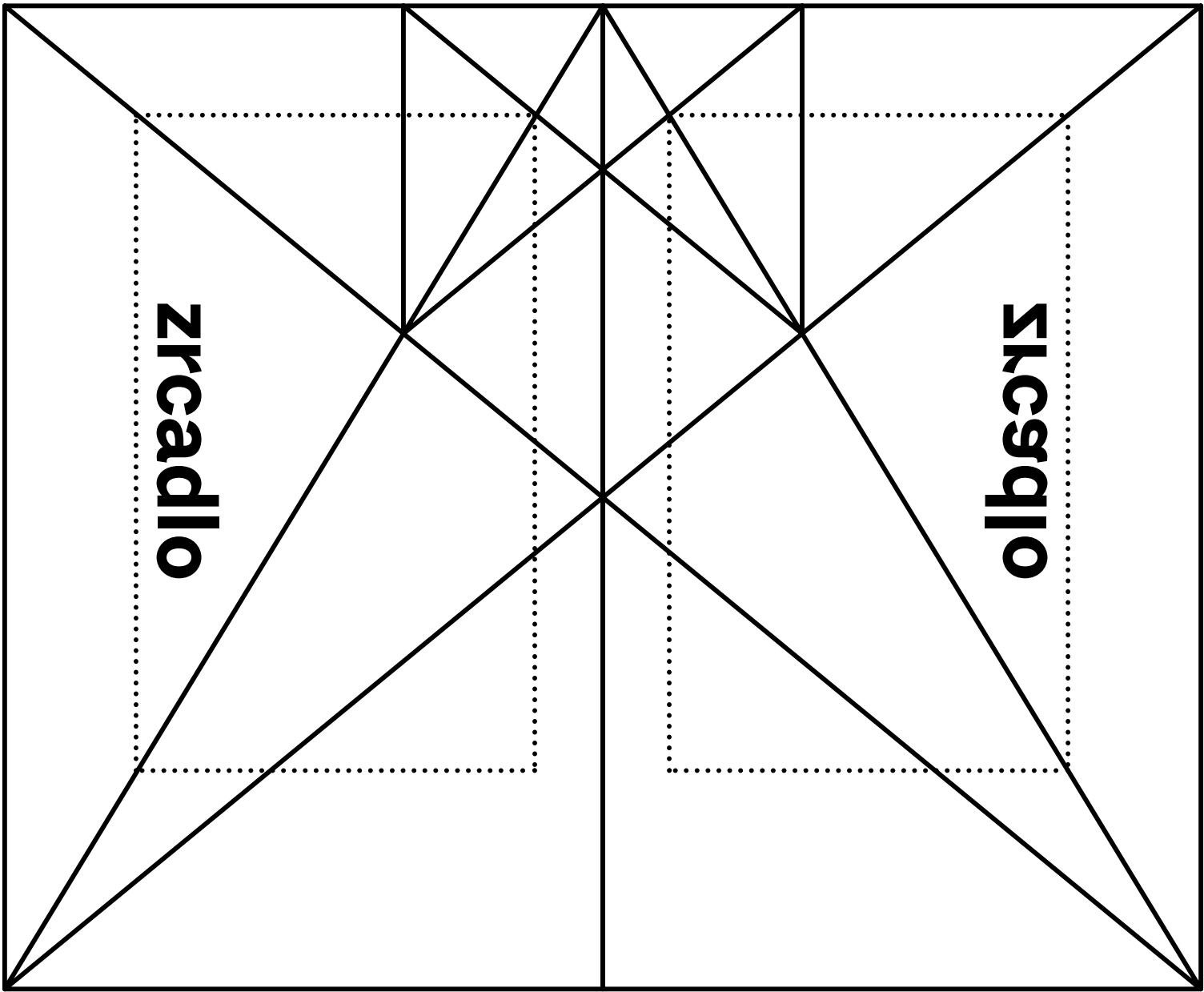
- Základní otázky při návrhu publikace:**
 - Jde o knihu, brožuru nebo časopis?**
 - Jde o odborný text, beletrii nebo žurnalistiku?**
 - Jaký je poměr obrazu a textu?**
 - Jak důležitou roli hraje obrazový materiál?**
 - Jak rozsáhlý je poznámkový aparát?**
 - Kde bude čtenář publikaci číst?**
- Většinu výše i níže popsaného lze s jistými výhradami aplikovat i na návrh webu.**

1

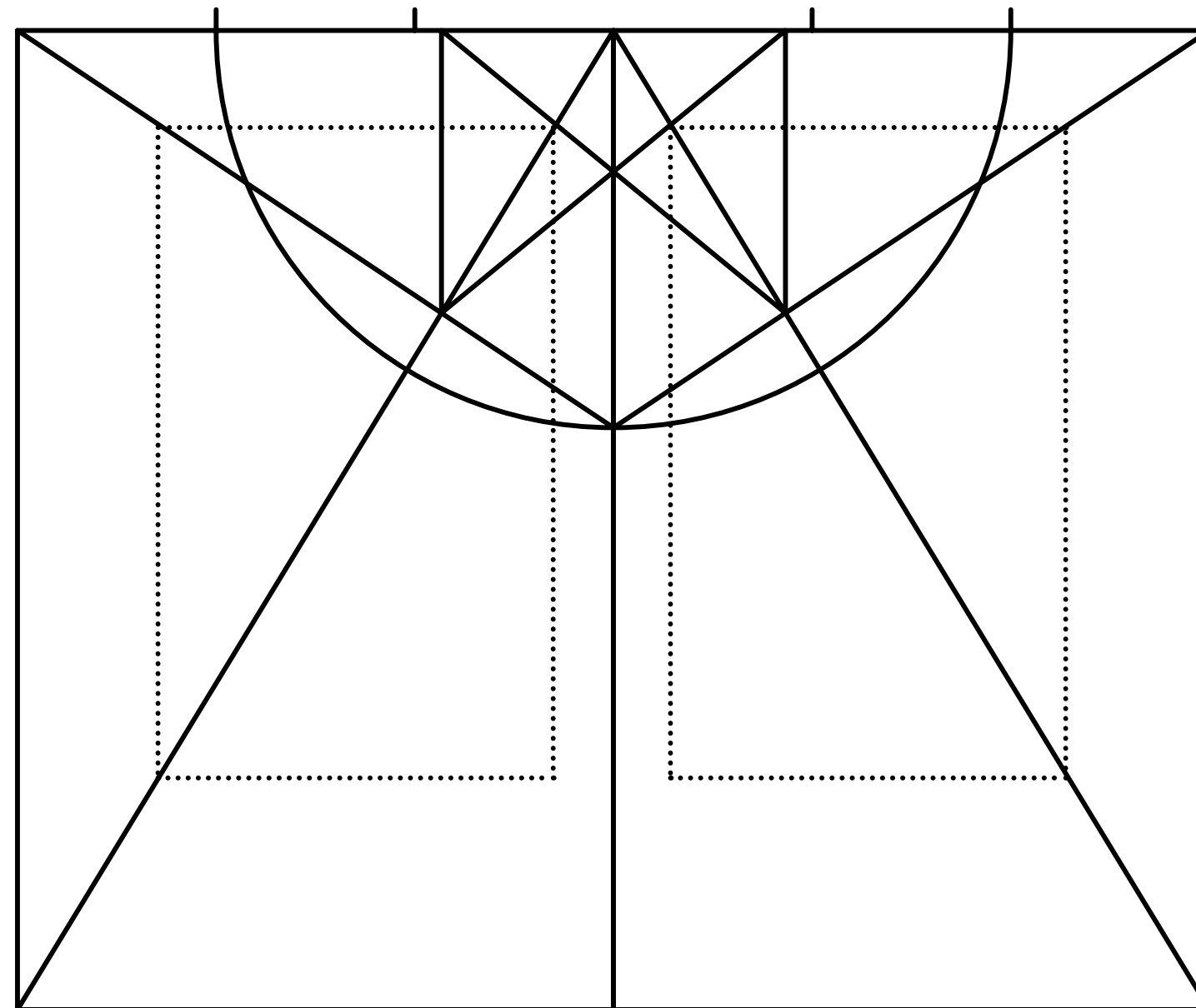
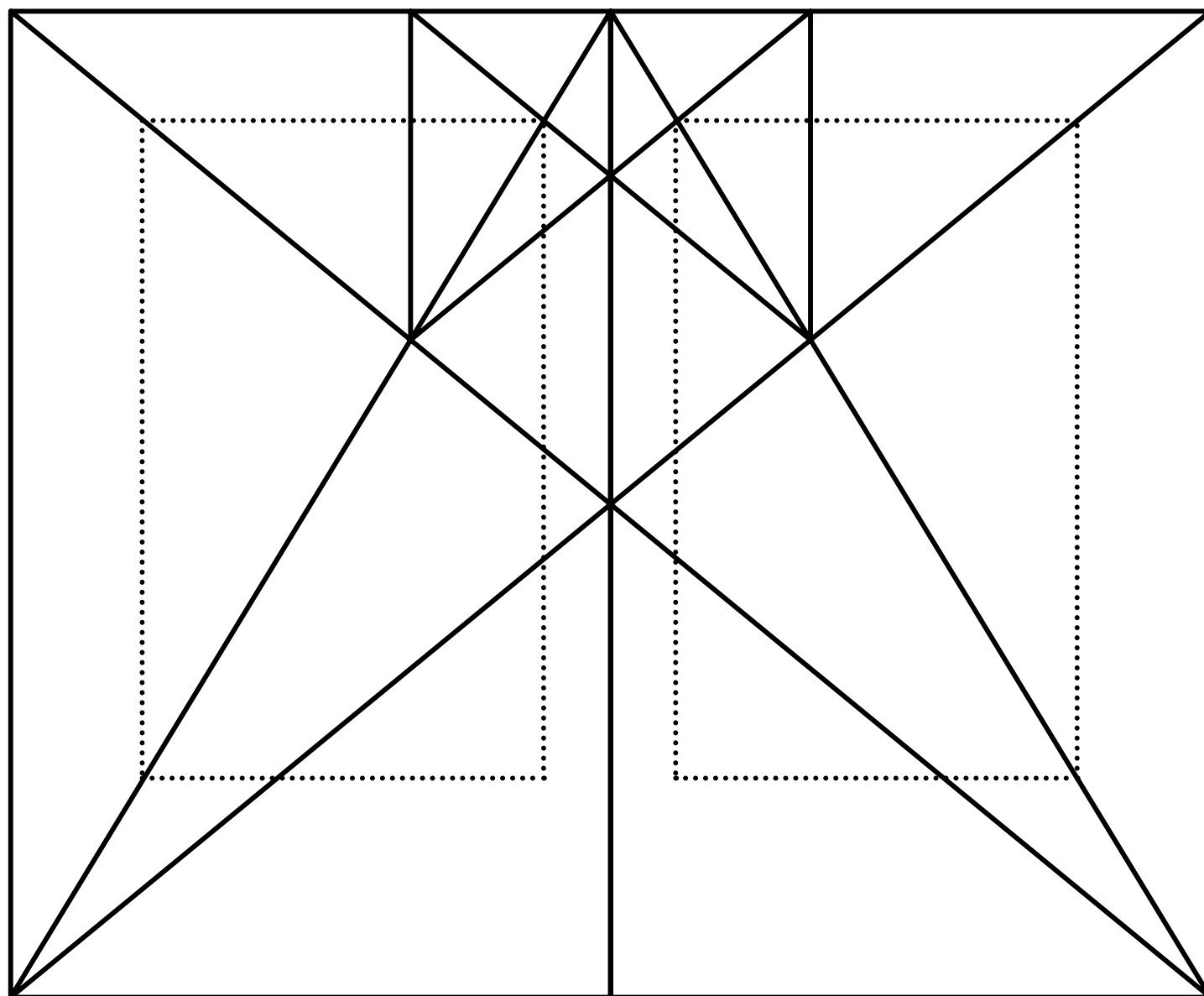

- Formát přizpůsobujeme základním nárokům konkrétní publikace.**
- Uvažujeme na konceptuální úrovni a dopředu promýšlíme vnitřní uspořádání, strukturování textu a „přenosnost“ publikace.**
- Současně zvažujeme i typ vazby.**

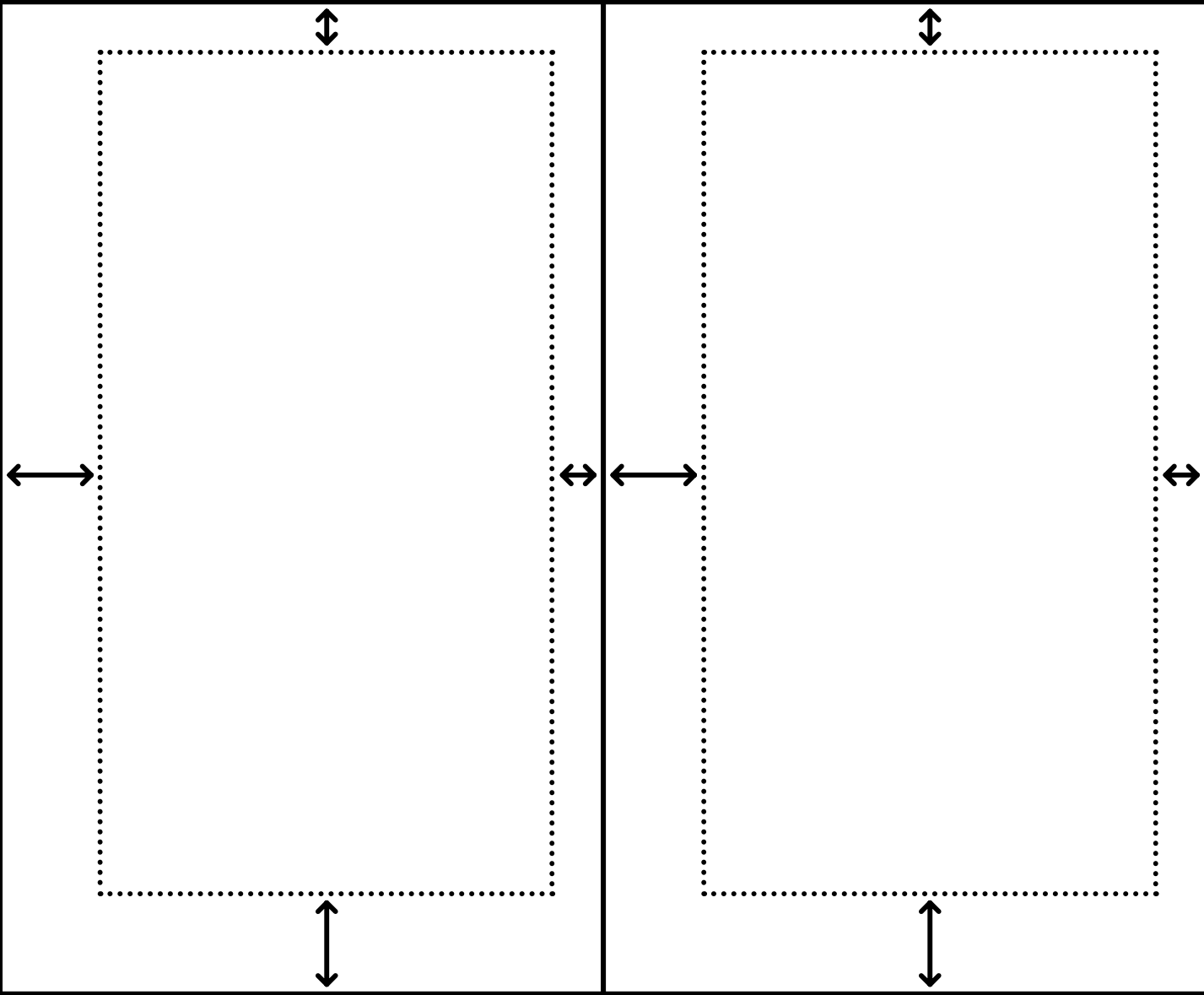
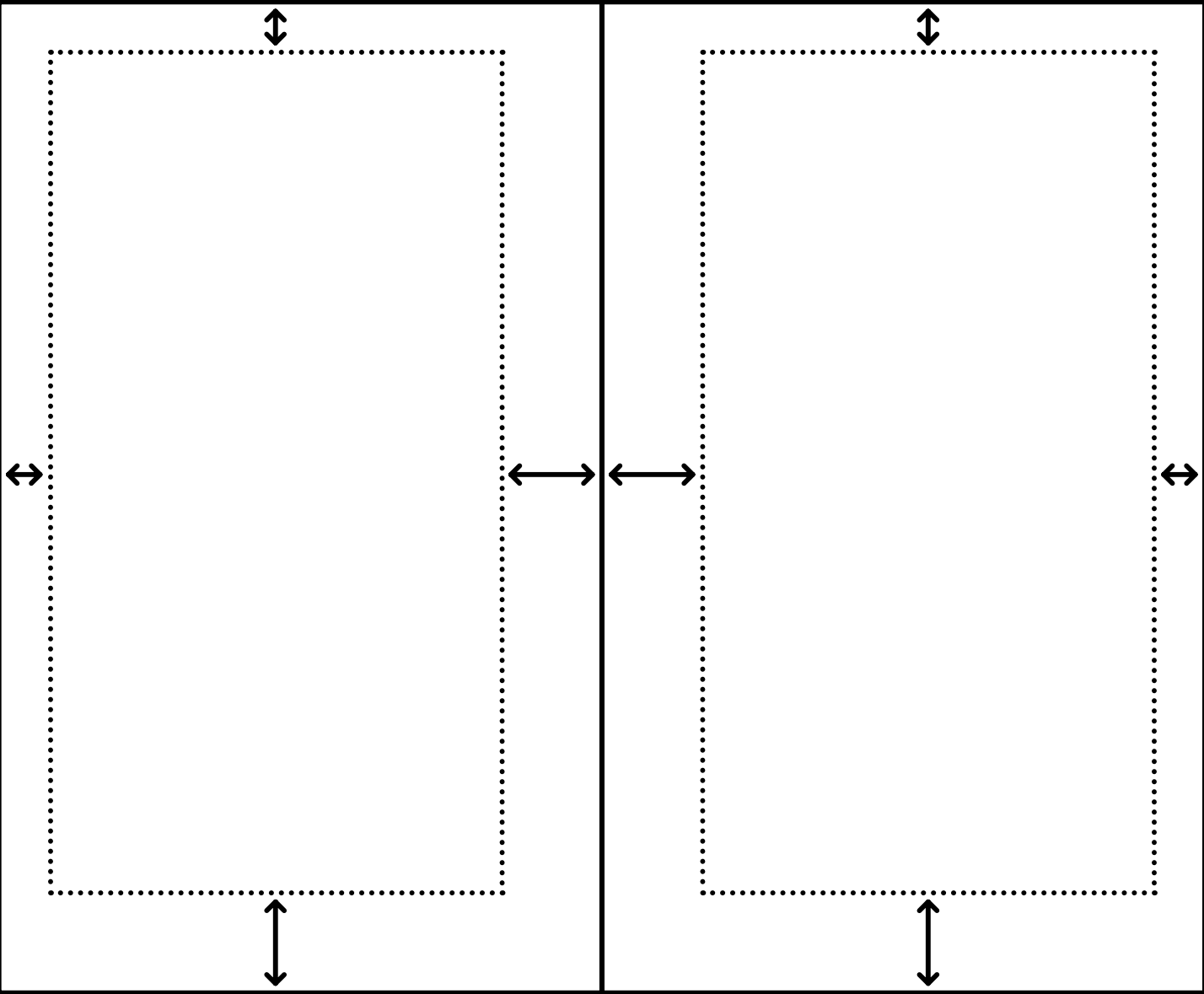

- Zrcadlo vymezuje prostor na stránce, do kterého se umisťuje obsah publikace.**
- Zpravidla nezahrnuje paginaci ani jiné prvky orientačního systému (ale může).**

**— Tradiční „okultní obrazce“ vychází
z renesančních proporcí, dnes se už prakticky
nepoužívají.**

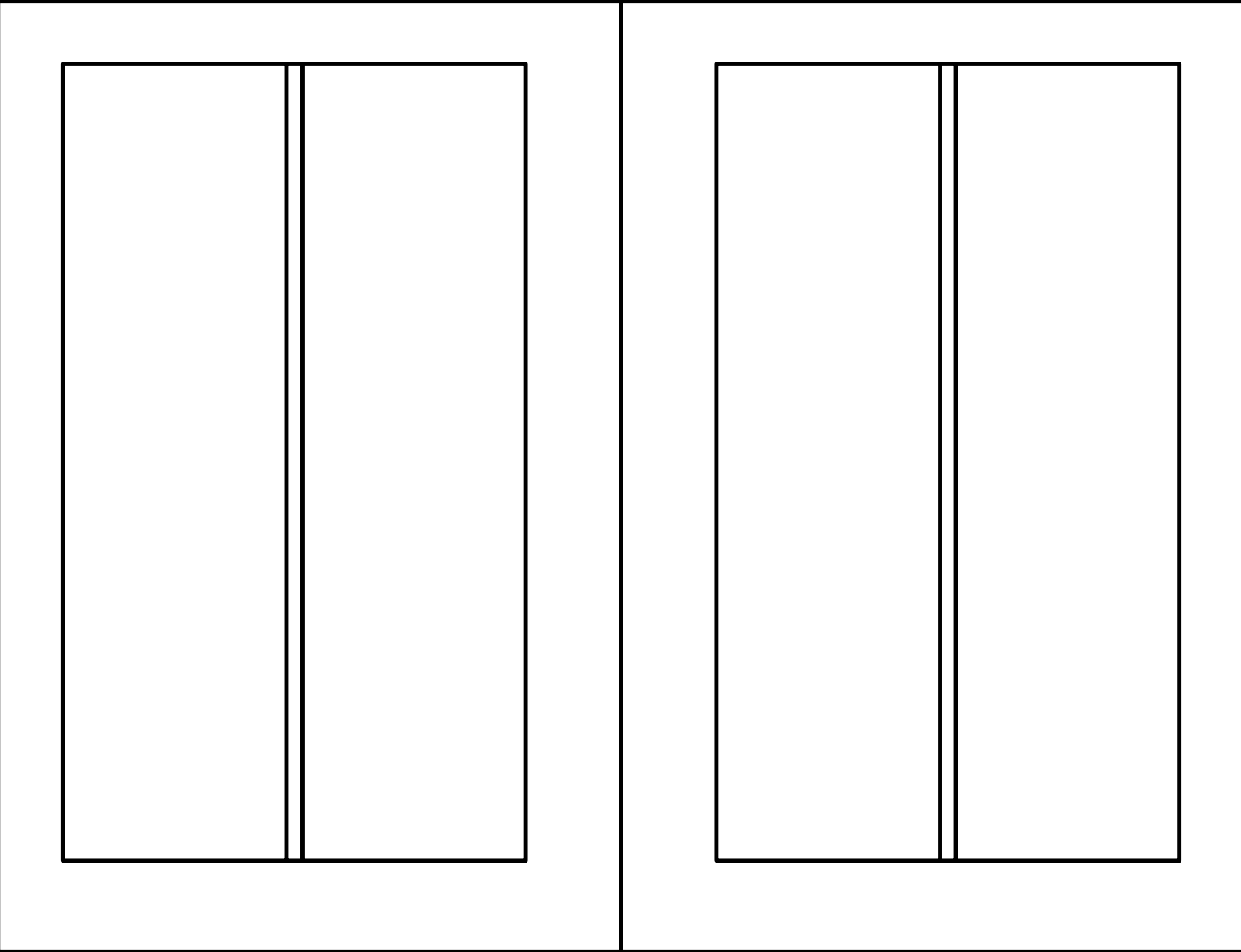

- Okraje nastavujeme podle potřeby, nároků na používání a pohodlnosti četby.**
 - Můžeme je nastavit symetricky i asymetricky.**
 - Jedna z klíčových otázek: Bude čtenář publikaci držet v ruce nebo bude ležet na stole?**
-
- Ideální počet je 65—85 znaků na řádek, do 120 je to ještě stravitelné, větší počet už je nepohodlný.**

m			ř		
í			ž		
k			a		

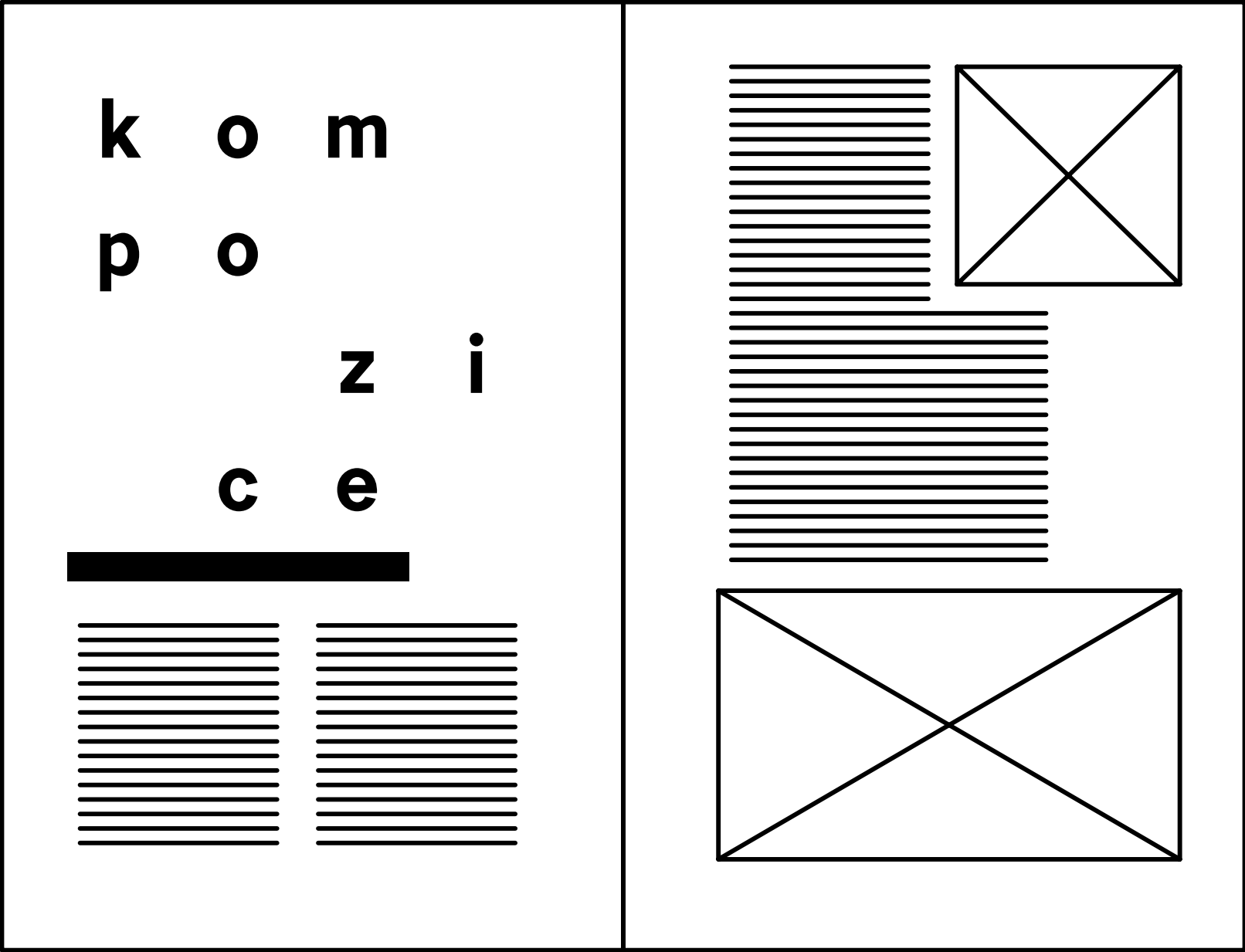
- Typografická mřížka je nástroj, který pomáhá s organizací textu i obrazu a jejich rozvržením na stránce. Rozděluje prostor vymezený zrcadlem do jednotlivých sloupců případně i do jednotlivých buněk.**
- Umožňuje používat variabilní layout na jednotlivých dvoustranách, přičemž ale funguje jako jeden ze sjednocujících prvků výtvarného řešení knihy.**

- Otázky:**
 - Kolikasloupcový bude layout?**
 - Kde bude poznámkový aparát?**
 - Jaký je poměr mezi textem a obrazem?**
 - Jakou roli hrají obrázky? Jakou budou mít velikost?**

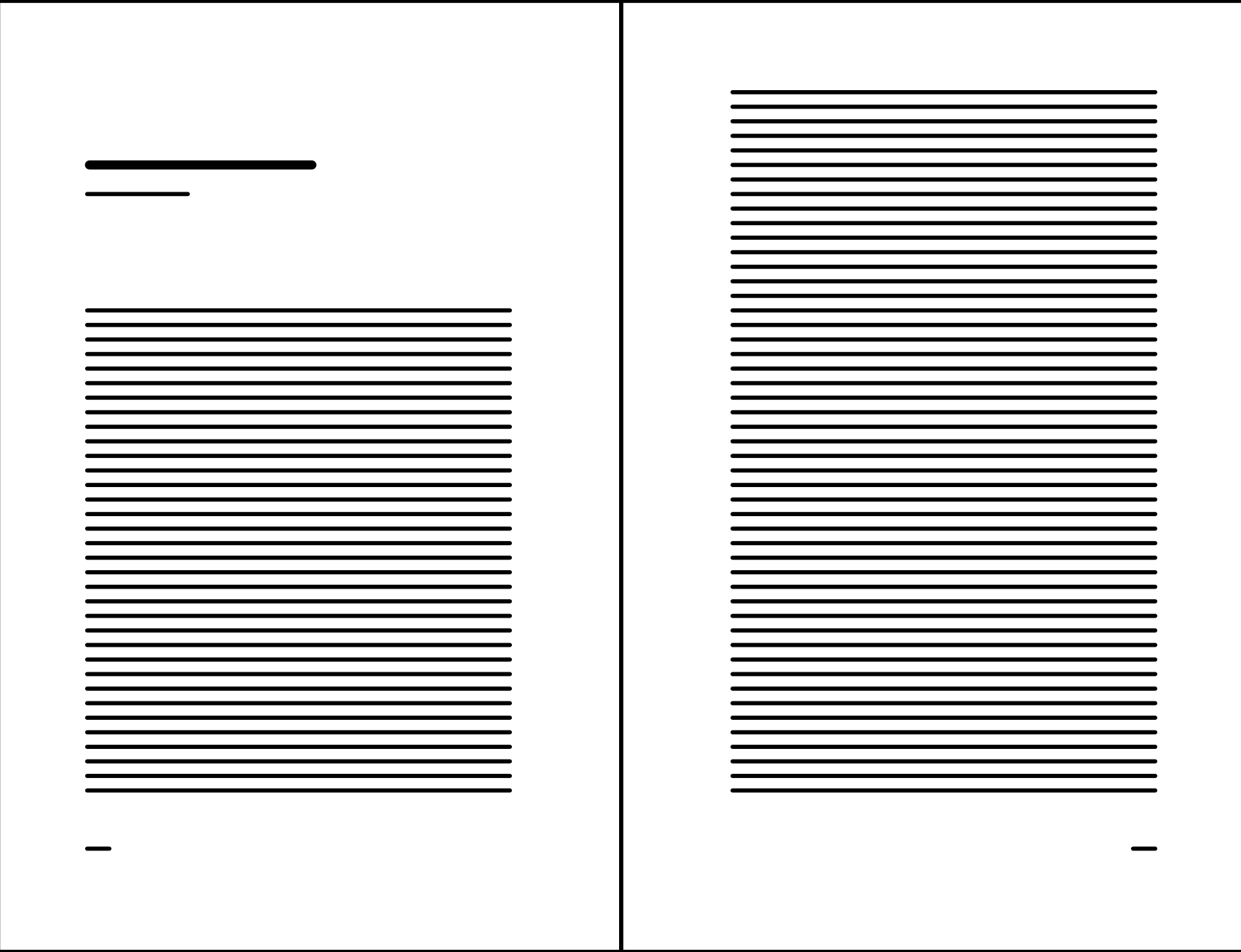
[illegible]

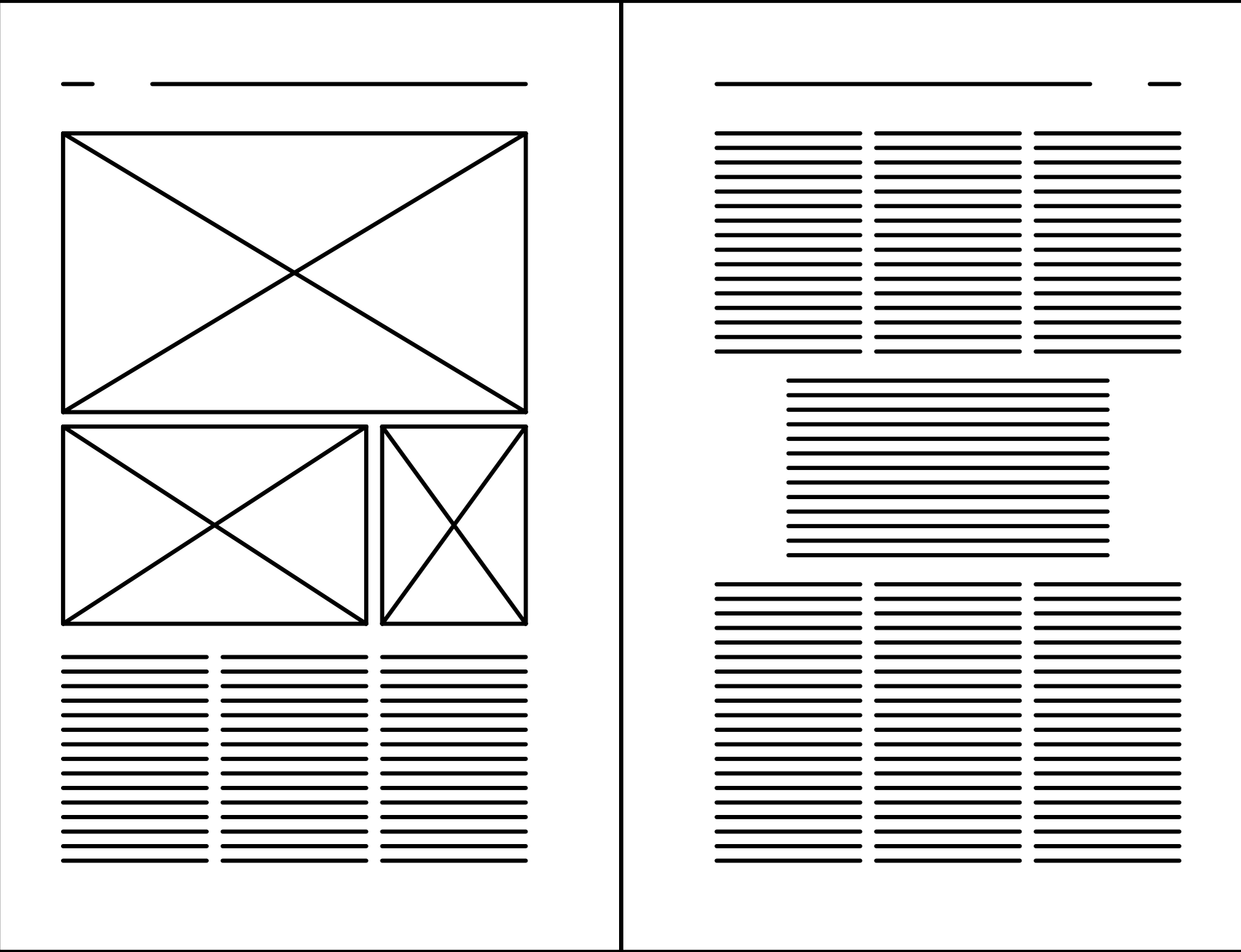
[illegible][illegible]

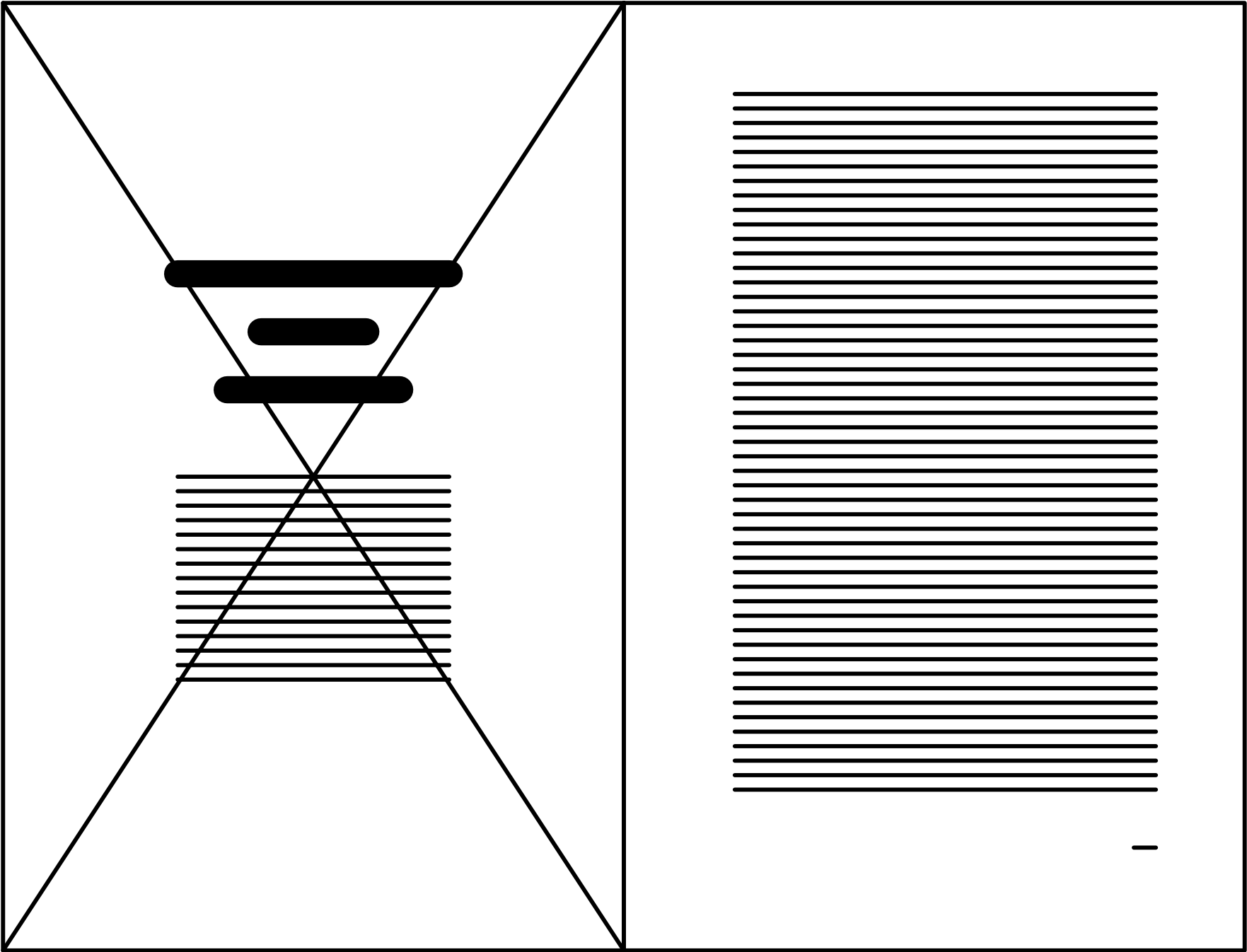

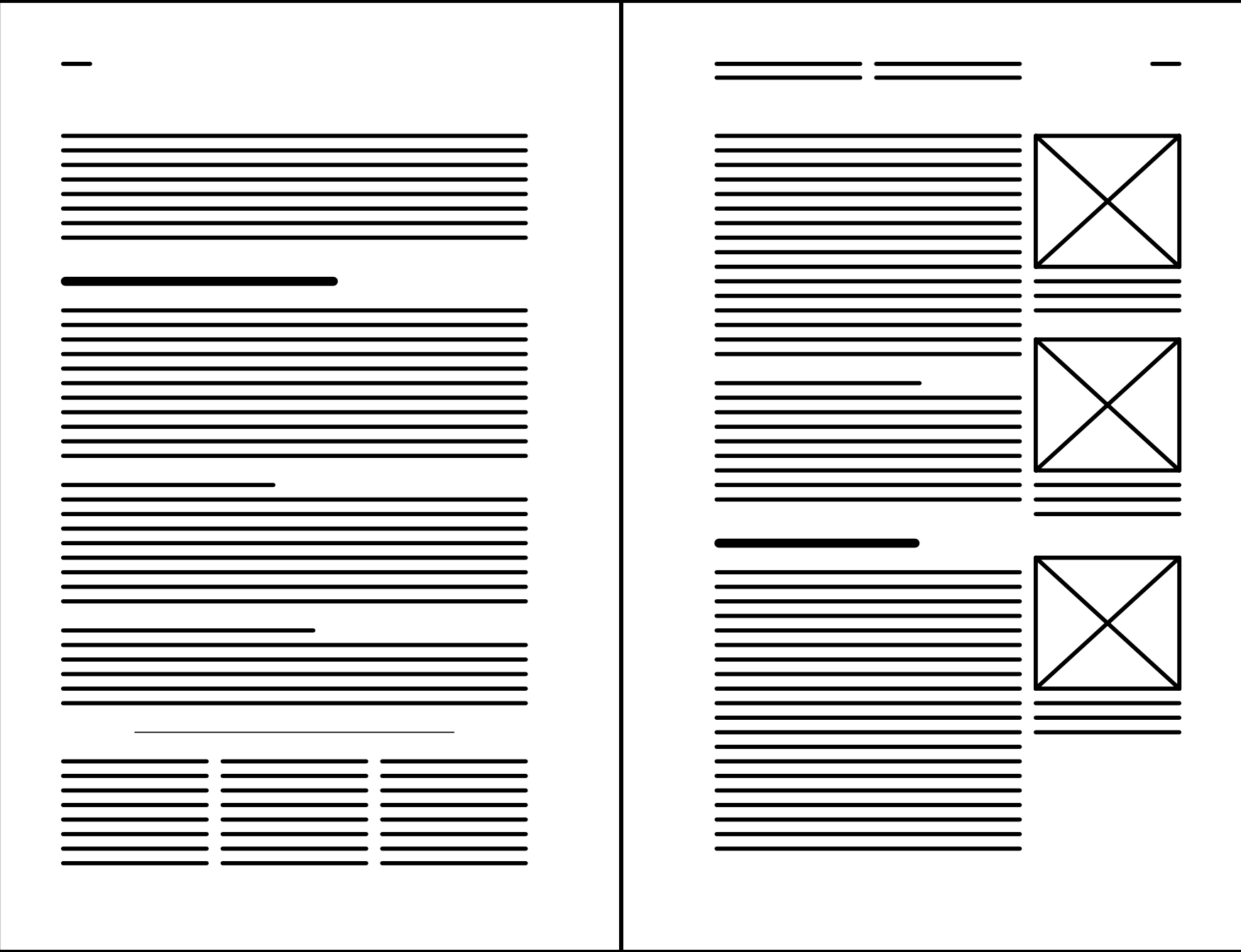
- Usazení všeho materiálu do mřížky.**
- Nejedná se ještě o fázi sazby, ale o nastavení základních kompozičních principů.**

- **Čeho se týká?**
 - **Rozvržení textu do sloupců**
 - **Princip umisťování obrázků (budou respektovat zrcadlo / budou na spad)**
 - **Používání předělových stran**
 - **Vymezení prostoru pro titulky**
 - **Vymezení prostoru pro paginaci a orientační systém**

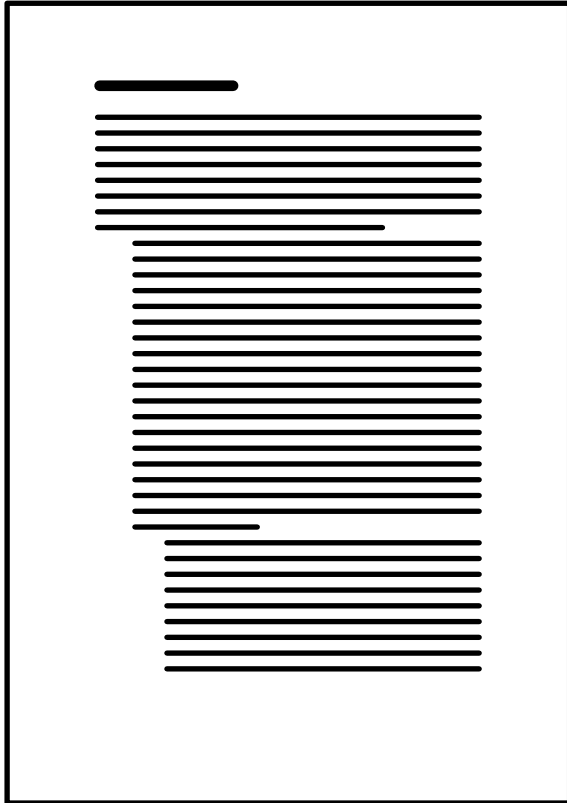
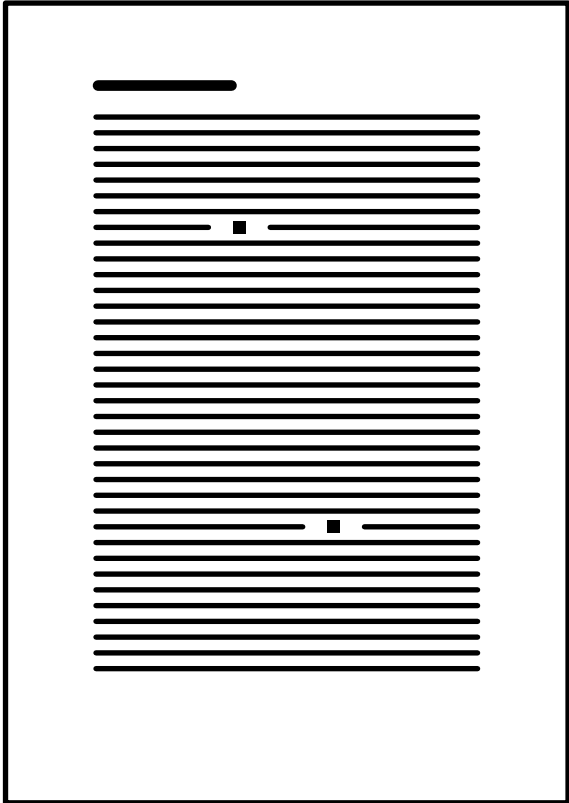
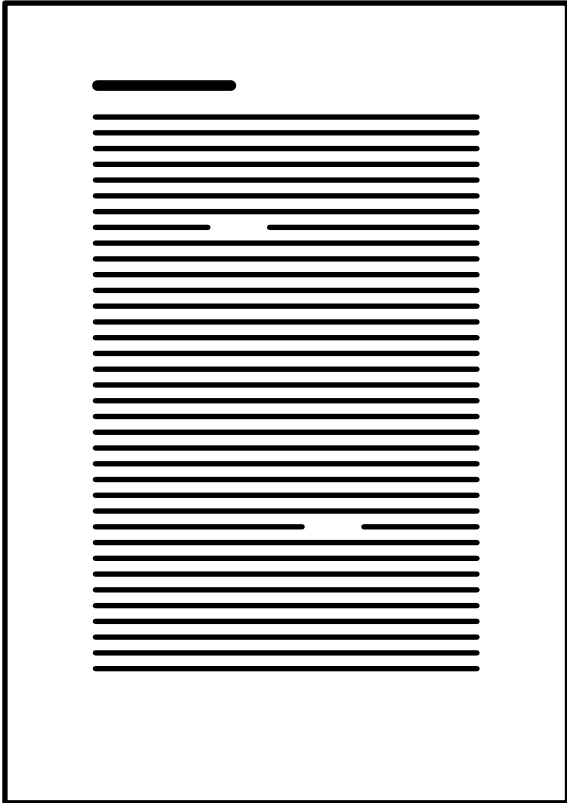
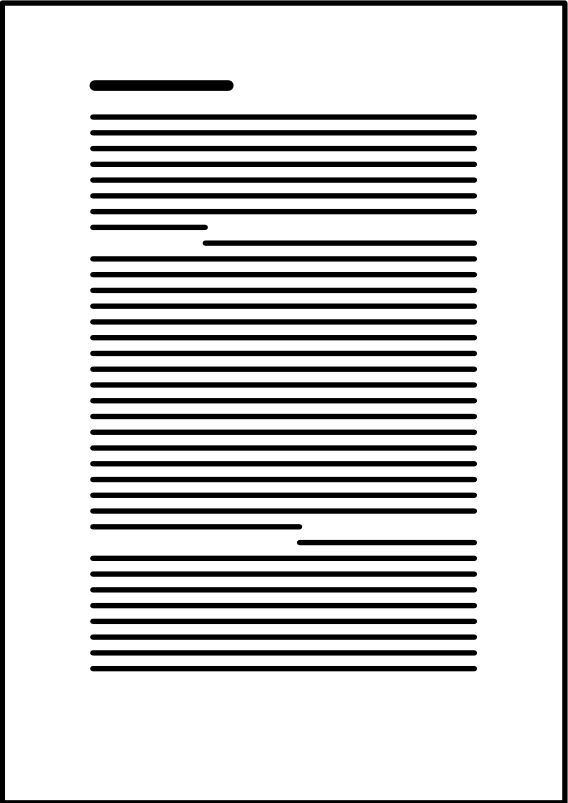
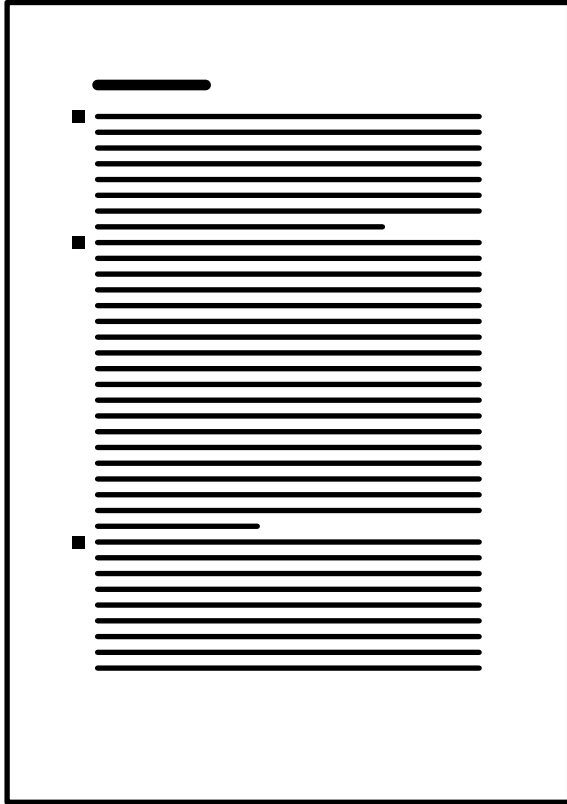
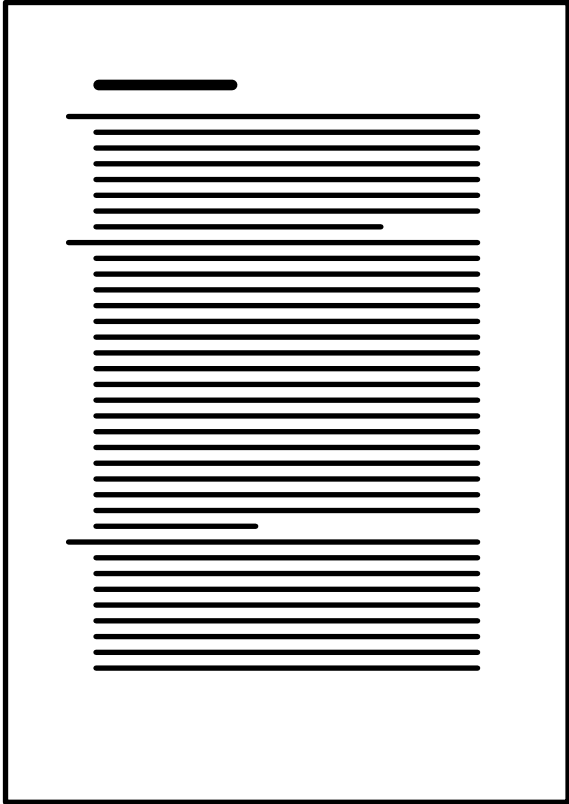
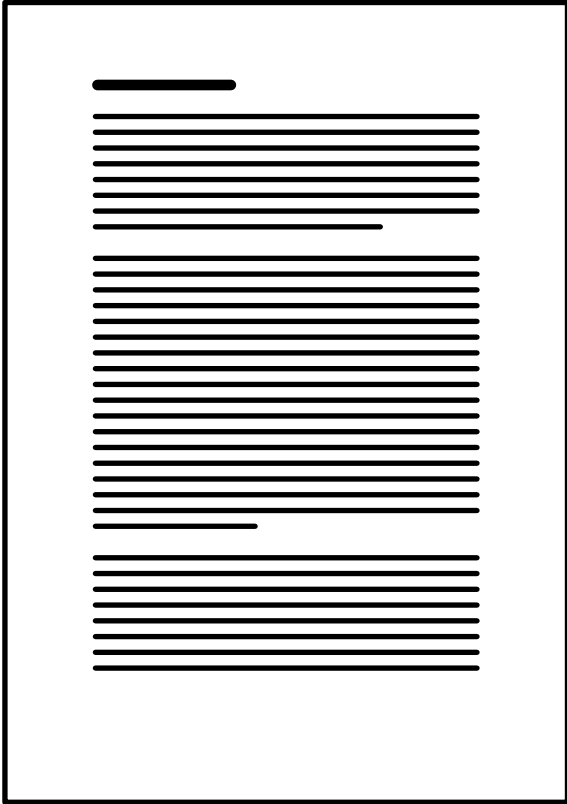
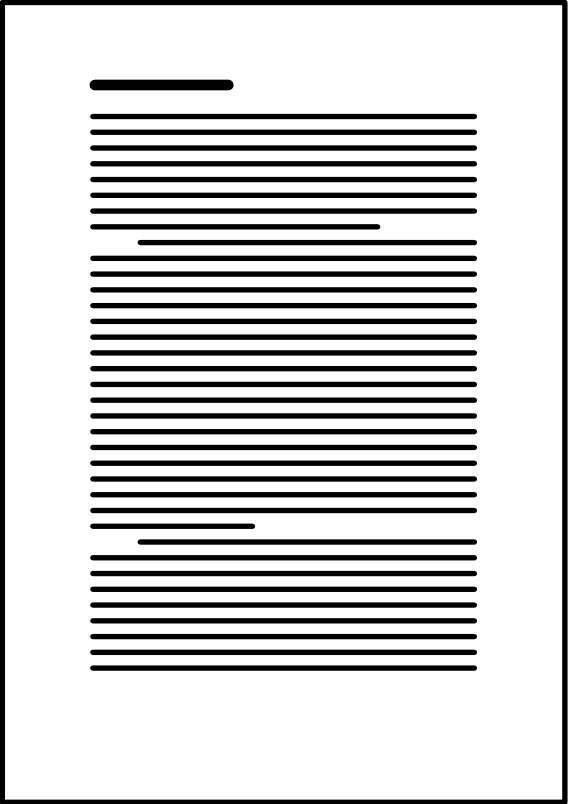
[illegible][illegible]

[illegible]

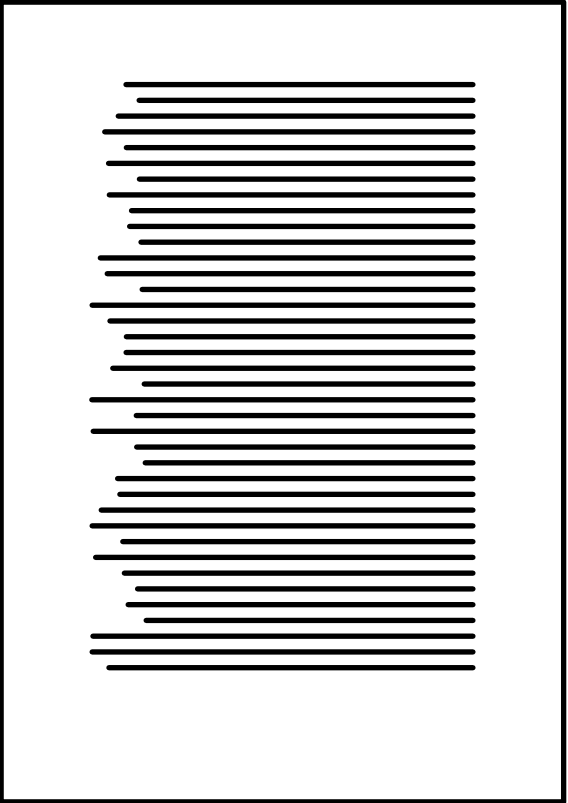
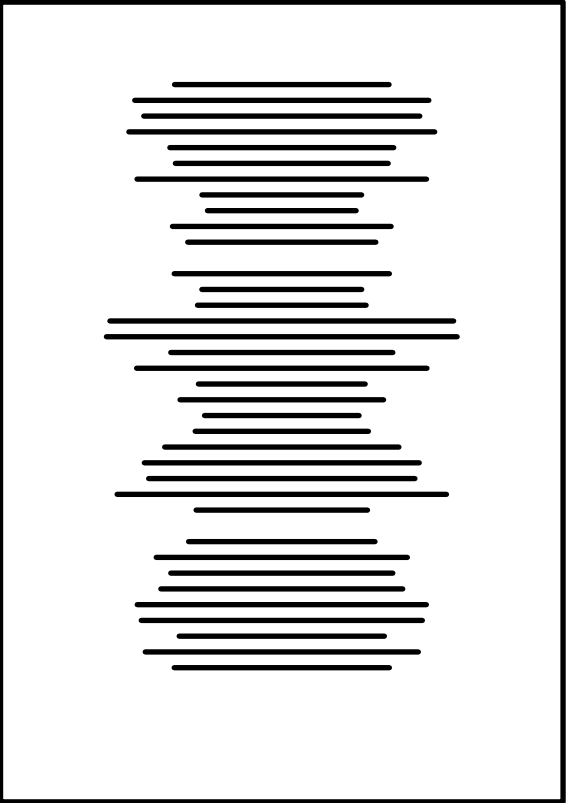
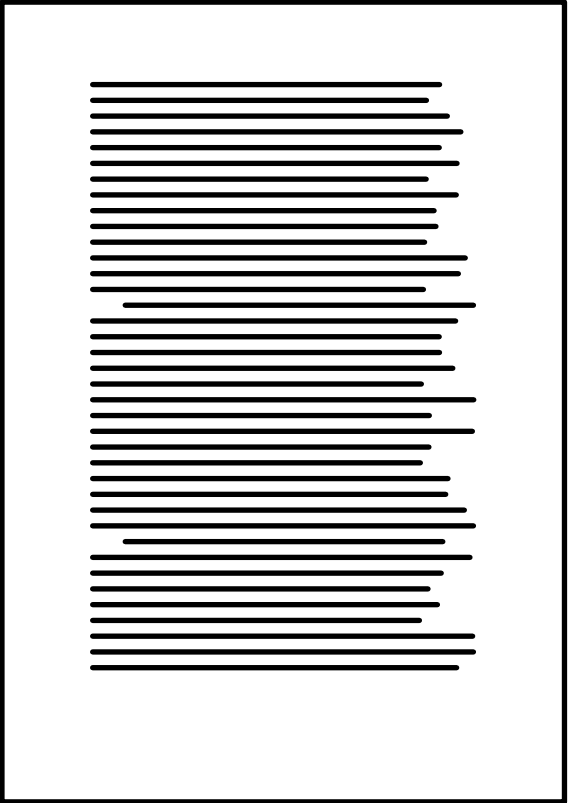
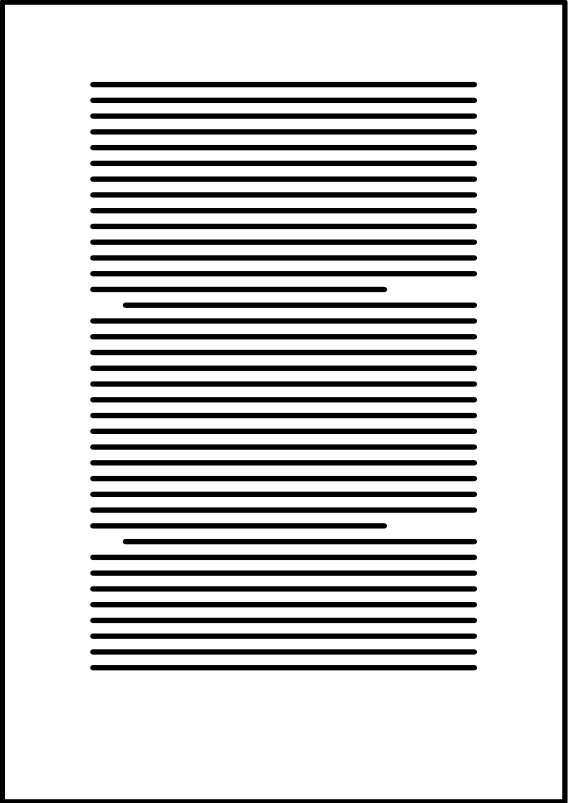
-
 -
 -
 -

[illegible]

- Z popsaných kroků návrhu publikace je správné nastavení typografické struktury pro běžného člověka/akademika ta nejdůležitější dovednost.**
- Určuje velikost a styl nadpisů různých řádů, velikost textu, způsob oddělování odstavců, zarovnání textu, způsob zvýrazňování...**

- V praxi si většinou vystačíme s prvními dvěma způsoby členění odstavců. Ostatní způsoby můžeme využít v různých příležitostných a slavnostních tiscích.**
- Při šikovním kombinování můžeme získat silný nástroj pro strukturování textu bez použití nadpisů zbytečně nízké úrovně.**

- Zarovnání do bloku používáme pouze tehdy, pokud máme možnost dělit slova. Jinak v textu vznikají ohyzdné mezery.**
- Zarovnání vlevo je navzdory dávným moudrům přípustné i s dělením slov (angličtina se na tuto problematiku dívá trochu jinak).**
- Zarovnání na střed si schováme jen pro kratší texty, nadpisy nebo poezii.**
- Zarovnání vpravo zbytečně narušuje čitelnost, vhodné je jen na plakáty, letáky, potažmo předělové strany.**

Nadpis 1

Culparibus, nos ius ut autas cone et vit delitaquae. Xernatur?

Nadpis 2

Imment vide eatur aborrovit quo ea coremol orehente pres earuptibus eos est:

- Odrážky 1
- Odrážky 2

Vitiumquis et quatur? Aximoll endenditium quis ut atur? Atusapit, aruntet quam laut aliam, sunda at aut fugiatur, quia que conest, officid molo ides maximodi netur, sinctem inctempera voloreperum, sit:

- 1 Číslování 1
- 2 Číslování 2

Officiis dolorese mo ellibus is de ipisimp erspel mod maximenihit odio. Genis autemquam que soluptasin comnimi llautem iduci venihit, sa plicte conecus rem faccab in consequodit que laccatem. Bus dunda.

Nadpis 1

Culparibus, nos ius ut autas cone et vit delitaquae. Xernatur?

Nadpis 2

Imment vide eatur aborrovit quo ea coremol orehente pres earuptibus eos est:

- Odrážky 1
- Odrážky 2

Vitiumquis et quatur? Aximoll endenditium quis ut atur? Atusapit, aruntet quam laut aliam, sunda at aut fugiatur, quia que conest, officid molo ides maximodi netur, sinctem inctempera voloreperum, sit:

- 1 Číslování 1
- 2 Číslování 2

Officiis dolorese mo ellibus is de ipisimp erspel mod maximenihit odio. Genis autemquam que soluptasin comnimi llautem iduci venihit, sa plicte conecus rem faccab in consequodit que laccatem. Bus dunda.

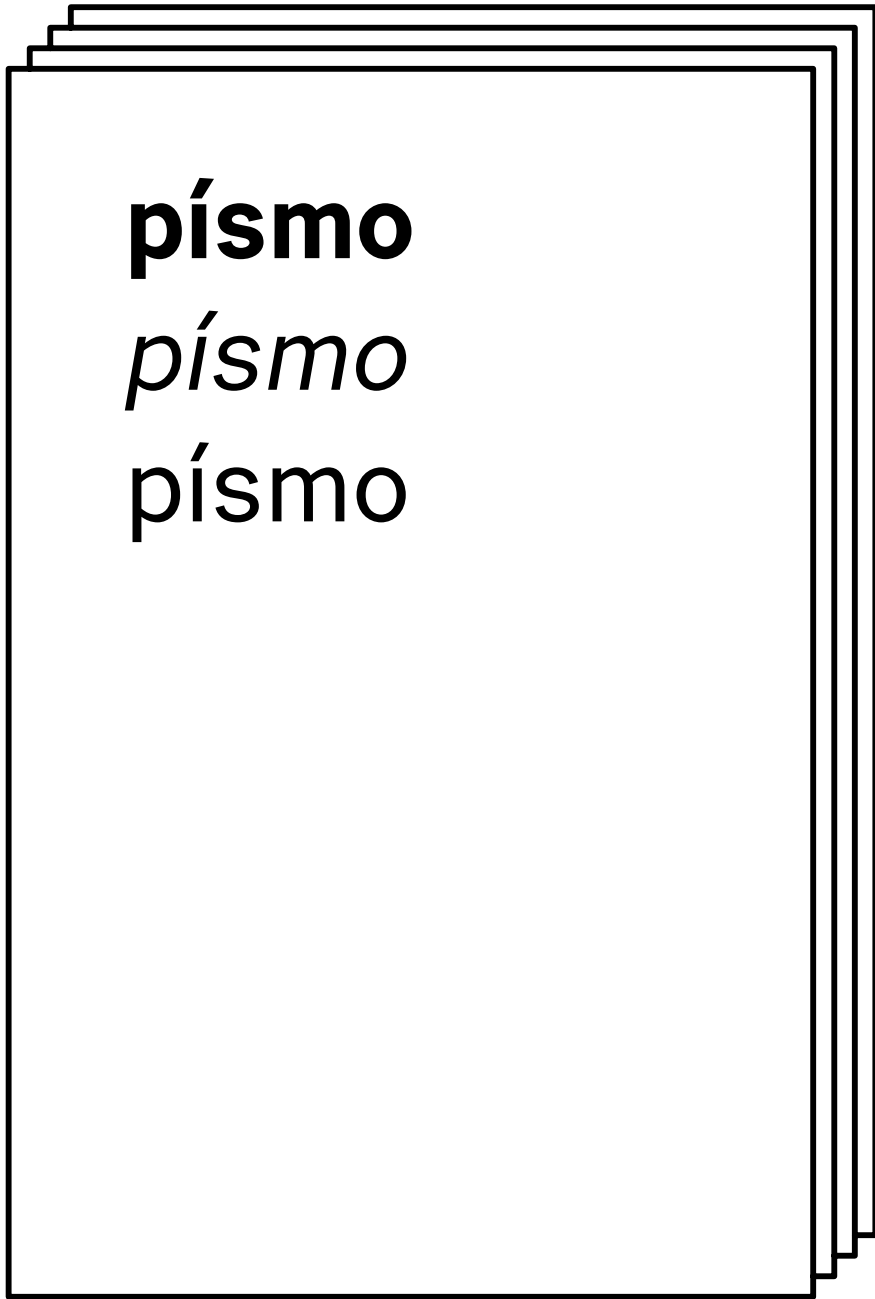
- Nadpis 1
 - Nadpis 2
 - Nadpis 3
 - Text
 - Odrážky
 - Číslování
 - ...
- ...

- Nadpis 1
 - Nadpis 2
 - Nadpis 3
 - ...
 - Text
 - Odrážky
 - Číslování
 - ...

- **Typografickou strukturu si můžeme představit jako strom, kde každá větev podědí většinu svých vlastností od svého rodiče a jednu nebo dvě změny.**

- **Pravidlo palce pro zvýrazňování:**
 - **Boldem (tučně) zvýrazňujeme ten text, který má zaujmout pozornost jen při zběžném pohledu na stránku.**
 - **Italikou/kurzívou zvýrazňujeme ten text, který má upoutat pozornost teprve ve chvíli, kdy k němu dojdeme při čtení.**
 - **Verzálkami, prostrkáním, potažmo kapitálkami zvýrazňujeme pouze ve chvíli, kdy jiný způsob použít nelze.**

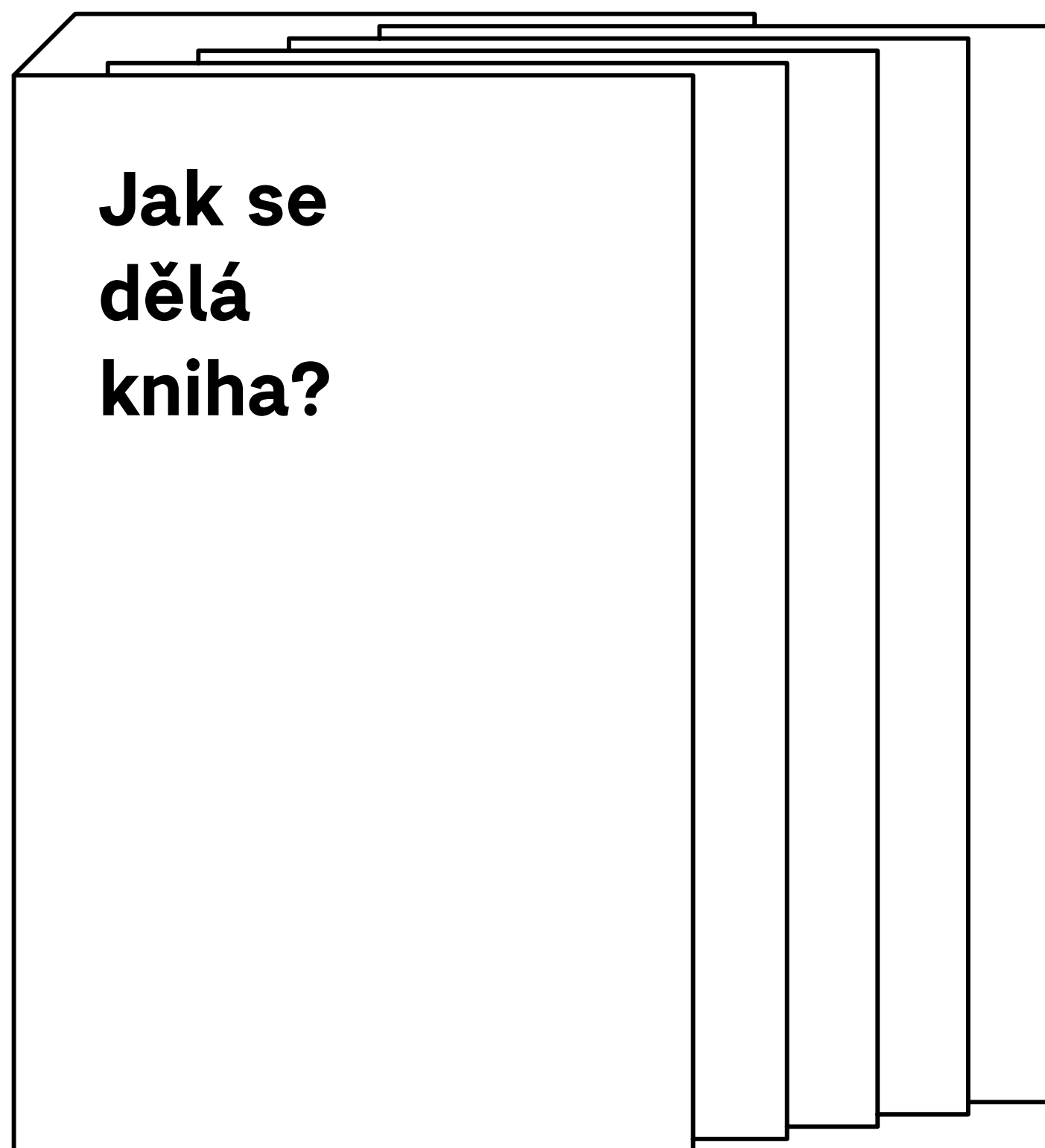
6

- Volba písma je někde na hranici mezi estetikou a racionální volbou.**
- Ve skutečnosti vstupuje do procesu už v konceptuální fázi.**

- **Faktory, které je potřeba zvážit při volbě písma:**
 - **druh materiálu**
 - **médium**
 - **čitelnost**
 - **jazyková podpora**
 - **ekonomičnost**
 - **dostupnost**
 - **estetika**
 - **...**

7

- autor/překladač — píše/překládá text**
 - editor — koriguje obsah stránky a případně stylistiku**
 - korektor — opravuje pravopis**
 - typograf — navrhuje typografickou úpravu**
 - sazeč — sází text**
 - tiskař — tiskne knihu**
- typograf a sazeč může být tatáž osoba, více funkcí ale kumuluje nerad**

Teorie

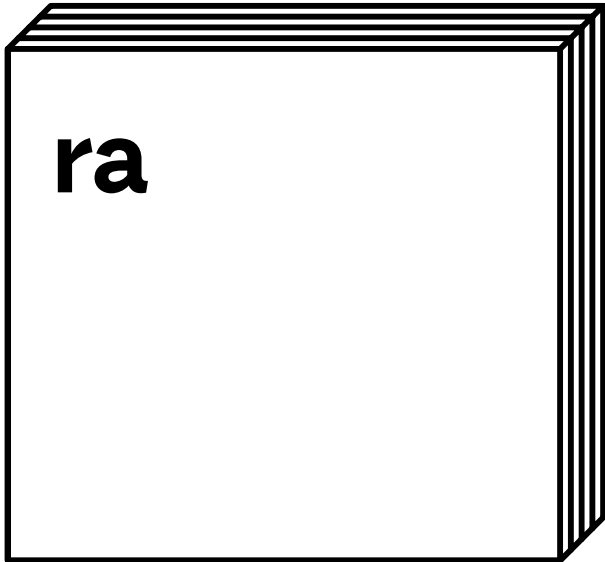
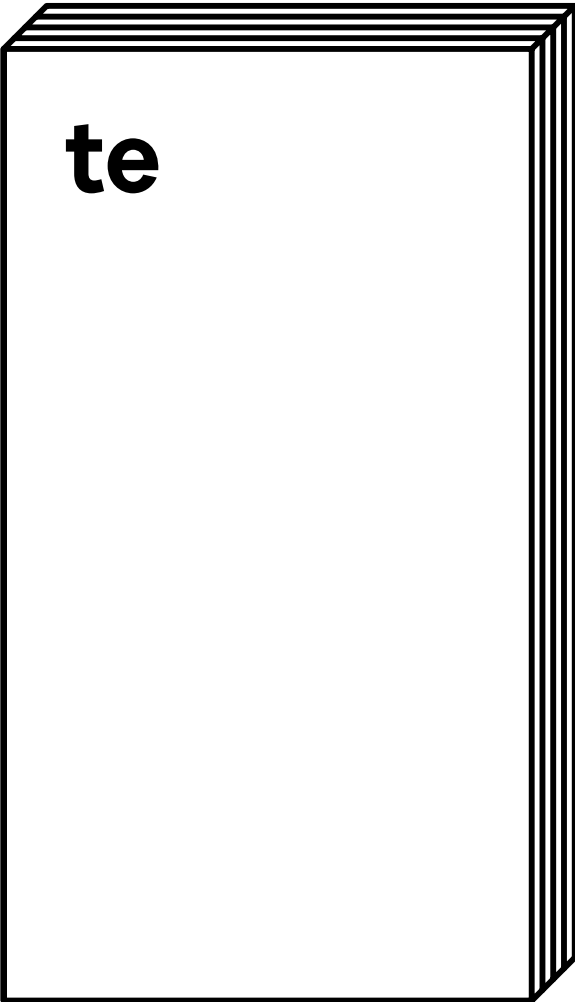
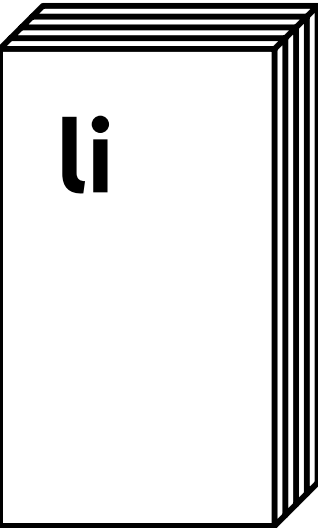
**napsaný/přeložený text → editace → korektury
→ schvaluje editor → hotový text dostává
sazeč → sazba → další kolo korektur → finální
schválení editorem → tisková data dostává tiskař**

**typograf dostává anotaci a případně hrubý
text → navrhuje vnitřní grafickou úpravu →
navrhuje obálku → schvaluje editor → kodifikuje
grafickou úpravu → předává sazeči**

Praxe

napsaný/přeložený text → editace → ~~korektury~~
→ ~~schvaluje editor~~ → ~~hotový text~~ dostává
sazeč → sazba → ~~další kolo~~ korektur → finální
schválení editorem → tisková data dostává tiskař

typograf dostává anotaci a případně hrubý
text → navrhuje vnitřní grafickou úpravu →
navrhuje obálku → schvaluje editor → kodifikuje
grafickou úpravu → předává sazeči ← **termín**

- **Bringhurst, R. The Elements of Typographic Style.**
- **Pecina, M. Knihy a typografie.**
- **Štorm, F. Eseje o typografii.**
- **Lupton, E. Thinking with Type.**

- **Gill, E. Esej o typografii.**
- **Menhart, O. Tvorba typografického písma.**
- **Sutnar, L. Visual Design in Action.**

- **www.ligature.ch**
- **www typeroom.eu**
- **www.365typo.com**
- **www.trendlist.org**

- **designreader.org**
- **www.designportal.cz**